

GEERT JAN JANSEN

Kunstschilder, geboren in Waalre in 1943

De zaak Geert Jan Jansen (1994–2001)

Onderzoeksverslag
drs. J.L. Meijering - Groningen
November 2011

Bron:
http://nl.wikipedia.org/wiki/Geert_Jan_Jansen

Geert Jan Jansen

(Waalre, 1943) is een Nederlands schilder en kunstvervalser die werd gevangengenomen in 1994.

Biografie

Zijn vader was een groot kunstliefhebber en Jansen ging dan ook kunst studeren. Tijdens zijn studie raakte hij bevriend met Michel Podulke, die eigenaar was van galerie *Mokum* in Amsterdam, waar hij ook exposities organiseerde. Later probeerde Jansen hetzelfde te doen bij de galeries *Jacob* en *Raam*, maar had weinig succes. Toen zijn bedrijf verlies begon te lijden, ondertekende hij posters van lithografieën van Karel Appel om ze als originelen te verkopen. Later maakte hij zijn eerste vervalsing en verkocht deze voor 2600 gulden. Zo werd hij aangemoedigd een gouachevervalsing te sturen naar een veiling in Londen. Daar werd deze tot echt verklaard en voor een recordprijs verkocht.

Vervalsingen

In 1981 werd de Nederlandse politie op de hoogte gebracht van een vervalst schilderij van Bart van der Leek. De politie doorzocht het huis van Jansen, maar vond niets. Wel vond ze 76 Appelvervalsingen, maar niemand deed aangifte. Er was te weinig bewijsmateriaal, en de officier van justitie sloot een overeenkomst met Jansen om drie jaar geen vervalsingen te maken.

In 1988 bracht Jansen de volgende partij Appel-schilderijen uit. Toen het vervalsingen bleken begonnen galerie-eigenaars elkaar te beschuldigen. In juni 1988 nam de politie honderden Appelvervalsingen van de *MAT Galerie* in beslag. De eigenaar verklaarde dat hij honderd Appelschilderijen had gekocht van Henk Ernste in Parijs. Ernste werd gearresteerd, maar de zaak werd geschikt met een geldboete van 5,5 miljoen francs. Tijdens deze zaak emigreerde Jansen naar Frankrijk met zijn maîtresse.

In maart 1994 claimde Jan van den Bergen de eigenaar van een kunstgalerie in Orléans te zijn en liet zijn visitekaartje zien. Hij had een Chagalltekening, een Jorngouache en een Appelschilderij bij zich. Twee hadden een certificaat van echtheid. Van den Bergen wilde dat de kunstwerken werden geveild om ze zo snel mogelijk kwijt te raken.

Onderzoek

Expert Sue Cubitt van het veilinghuis had de werken onderzocht. Eén van de certificaten bevatte een drukfout en ze werd achterdochtig. Jan Nieuwenhuizen Segaar, een vertegenwoordiger van Karel Appel, contacteerde Appel, die echter zei dat het zijn eigen werk was. Toch bleef Cubitt achterdochtig. Het Chagall-comité in Parijs verifieerde de vermeende Chagall-tekening en kwam tot de conclusie dat het certificaat een vervalsing was en de tekening dus ook een vervalsing moest zijn. Later gebeurde hetzelfde met het certificaat van de Jorngouache. Het veilinghuis besloot daarop zich terug te trekken uit de verkoop, omdat de echtheid niet gegarandeerd kon worden. Cubitt besloot om Ernst Scholler van de sectie Beeldende Kunst en Antiquiteiten te Stuttgart op de hoogte te brengen van de vervalsingen.

Arrestatie en veroordeling

Toen Sue Cubitt en de politie andere veilingen onderzocht, kwamen ze er achter dat verschillende schilderijen in de verkoop waren gegaan en verkocht aan mensen overal in Europa. Een spoor van valse adressen leidden Schöller en de Franse politie naar een boerderij in La Chau, ten zuiden van

Poitiers. Jansen werd daar gearresteerd. Toen de politie de boerderij onderzocht vonden ze 1600 vervalste kunstwerken van onder andere Jean Cocteau, Raoul Dufy, Ferdinand Erfman, Charles Eyck, Leo Gestel, Bart van der Leck, Henri Matisse, Joan Miró en Pablo Picasso.

De Franse politie vond nog steeds aanwijzingen maar hun verzoeken in de media brachten niets op. Zes jaar later controleerde de politie veilingregisters van galerie *Drouot*, waar Jansen de meeste van zijn vervalsingen had verkocht onder verschillende valse namen. De politie nam een aantal verdachte schilderijen in beslag en dreigde de kopers met een aanklacht van medeplichtigheid als ze geen aanklacht zouden indienen tegen Jansen.

Jansen stond in september 2000 terecht in Orléans. Tegen die tijd had de politie al duizenden vervalsingen gevonden. Tijdens de rechtszaak werd door Jansens advocaat geëist dat de werken niet vernietigd werden voor het geval er zich echte werken onder zouden bevinden. De meeste aanklachten zijn later komen te vervallen, twee van de kopers verdwenen en er bleven er slechts twee over. Uiteindelijk werd Jansen veroordeeld tot één jaar gevangenisstraf en vijf jaar voorwaardelijk. Ook werd hij drie jaar uit Frankrijk verbannen en al zijn werken moesten vernietigd worden. Inmiddels heeft de Franse justitie toch enige honderden werken aan Jansen geretourneerd. In de tv documentaire 'De Vervalsing' van Arjanne Laan, uitgezonden door de NPS in het programma Uur van de Wolf, wordt Geert Jan Jansen gevolgd, waar ook de Duitse rechercheur Schöller hem als vervalser ontmaskert.

Tentoonstellingen

Na zijn veroordeling heeft Jansen meerdere tentoonstellingen gehad, in Nederland en daarbuiten. De schilderijen zijn tegenwoordig met zijn eigen naam ondertekend. Wel wordt aangegeven dat hij schildert in de stijl van Appel, Matisse, Picasso of anderen. In 2008 had hij bijvoorbeeld tentoonstellingen in Slot Zeist en kasteel Beverweerd.